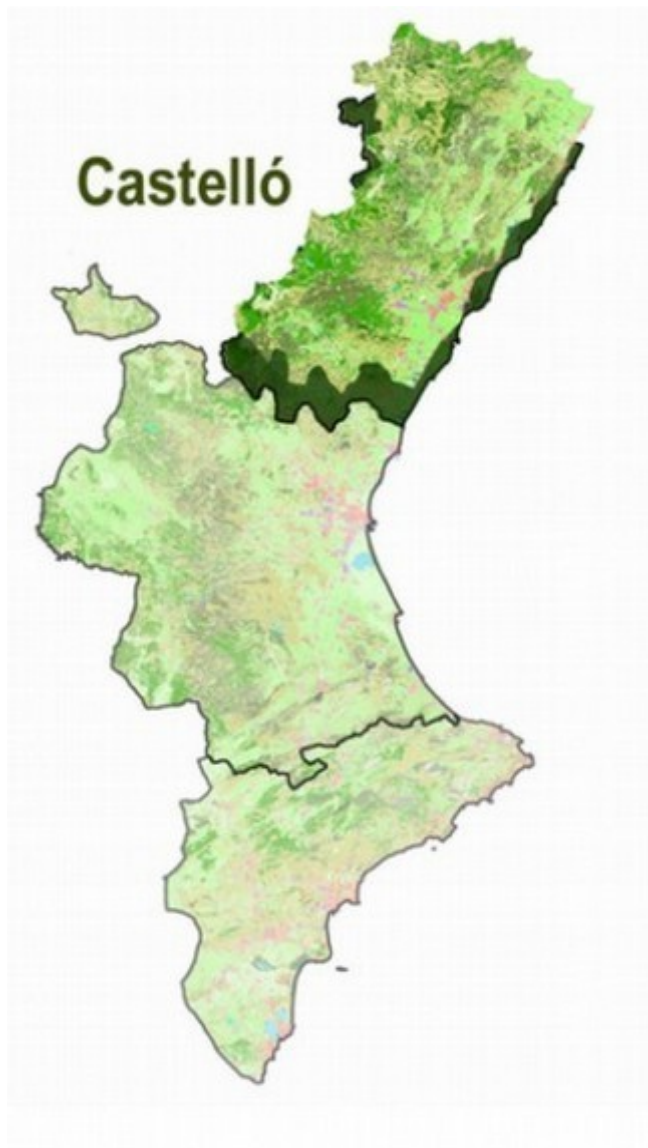

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria de Agricultura,
Desarrollo Rural, Emergencia
Climática y Transición Ecológica

INFORME MENSUAL DE CONJUNTURA AGRÀRIA

GENER - 2022

ESTUDIOS AGRARIOS

CASTELLÓ

ÍNDEX

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1 Temperatures.....	7
2.2. Precipitació.....	9
2.3 Reserva d’humitat del sòl.....	11
2.4 Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera).....	12
3. SITUACIÓ D’EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	13
3.1 Embassaments.....	13
3.2 Seguiment d’indicadors d’escassetat.....	13
4. DANYS I SEQUERA.....	15
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	18
5.1 CEREALS GRA.....	18
Cereals d’hivern.....	18
Cereals d’estiu.....	19
Arròs.....	19
5.2 TUBÈRCULS.....	19
5.3 HORTALISSES.....	19
5.4 CÍTRICS.....	22
Mandarines.....	22
Taronges.....	23
5.5 FRUITERS.....	27
Fruiters de llavor.....	27
Fruiters de pinyol.....	27
Cirerer.....	27
Altres fruiters.....	28
Alvocater.....	28
Caquier.....	28
Magraner.....	29

Nisprer.....	29
5.6 FRUITA SECA.....	30
Ametler.....	30
Avellaner.....	31
Anouer.....	32
5.7 GARROFERA.....	33
5.8 VINYA.....	33
5.9 OLIVERAR.....	34
5.10 ALTRES PRODUCCIONS.....	35
Apicultura.....	35
Ornamentals.....	36
Tòfona.....	37
5.11 PASTURES.....	38

1. RESUM

El mes de gener de 2022 va ser **sec** i tèrmicament **normal** a la Comunitat Valenciana (AEMET). La temperatura mitjana de la Comunitat va ser de 7,9 °C, igual que la de la climatologia de referència. A la província de Castelló va arribar als 8,8 °C (xarxa SIAR de l'IVIA). Pel que fa a les precipitacions, l'acumulat a la Comunitat Valenciana va ser de només 8,4 l/m², un 80 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (42,1 l/m²). A la província de Castelló la precipitació acumulada va ser de 10,8 l/m² (xarxa SIAR).

La **humitat del sòl** va presentar un percentatge d'humitat en les capes superficials entre el 10 % i el 40 % en la major part del territori, entre el 40 % i el 60 % en la zona septentrional dels Ports i a la Plana Baixa. Només va superar el 80 % en una xicoteta àrea al litoral sud. En les capes profundes, els valors es van situar entre el 40 % i el 80 % en la major part de la província, mentre que en el sector més septentrional estaven per damunt del 80 %, tant a l'interior com al litoral.

La **reserva hídrica** durant el mes de gener va comptar amb un volum embassat a la conca del Millars de 94,6 hm³, amb un percentatge d'ocupació del 45,4 %. Va suposar un lleuger augment sobre la reserva al mes de desembre (92,9 hm³). El gener de 2021 el sistema Millars es va situar en un 52,3 % d'ocupació.

Pel que respecta als **danys**, l'escassa pluviometria del mes de gener, que es va sumar al dèficit de precipitació dels mesos anteriors als Ports, va provocar problemes en la nascència dels cereals. En les pastures es va començar a apreciar la baixada de rendiment per aquesta mateixa causa. Algun episodi de vent amb ràfegues superiors als 50 km/h van provocar afectacions puntuals en els cultius hortícoles. A l'Alt Palància, en l'última setmana de gener es van registrar baixes temperatures durant un temps prolongat, que van provocar depreciacions en les taronges i clementines de varietats tardanes que encara no havien sigut recol·lectades.

Quant a l'estat dels cultius, en els **cereals d'hivern** el mes de gener va prosseguir la sembra d'avena, ordi i ségol. En els **cereals d'estiu**, i concretament en el cultiu d'arròs, s'estava realitzant la tasca de fangueig.

En **tubèrculs** va continuar la campanya de la creïlla a la província.

Per un altre costat, respecte de les **hortalisses**, la carxofa es trobava en plena època de recol·lecció amb la major part de la producció destinada a consum en fresc. Va començar la campanya d'api verd, ceba tendra i escarola. Va continuar la recollida de pèsol en baina i va començar la del pèsol de gra. La collita dels tres tipus d'encisam (meravella, romà i trocadero) va prosseguir amb normalitat.

A mitjan mes, es va donar per conclosa la recol·lecció del fesol i a final va acabar la campanya de la carabasseta, tant blanca com verda. Respecte de la tomaca a la Plana Alta, va concloure la collita de les varietats redona llisa, pera i Daniela per a finalitzar el mes amb la varietat raf. Es va mantindre la recollida en el grup de les brassicàcies, amb bons calibres per peça i, en general, amb augment de la producció i de la qualitat.

Pel que fa als **cítrics**, quant a la producció i recol·lecció, durant el mes es van anar solapant les campanyes de clementines i altres mandarines amb l'inici de la recol·lecció de taronges.

En els **fruiters de llavor i de pinyol** l'estat fenològic era de gemmes compactes d'hivern. En el cultiu de **cirerer**, es van avançar les labors de poda a causa de les favorables condicions climàtiques, mentre que en el cultiu d'**alvocat** el seu estat fenològic va ser desborrament o inflament de gemmes.

Pel que respecta a la fruita seca, en l'**ametler** ja es podia observar la floració en algunes parcel·les, mentre que en l'**avellaner** va continuar el desenvolupament dels aments de les flors masculines pol·linitzadores i es van observar els primers botons de la flor femenina.

En la **vinya** el servei de sanitat vegetal va recomanar fer les tasques preventives per a reduir l'impacte de les malalties fúngiques.

El cultiu d'**olivar** en la majoria de les comarques es trobava en estat de gemmes compactes d'hivern.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

Segons la informació facilitada de l'Agència Estatal de Meteorologia, el mes de gener de 2022 va ser sec i tèrmicament normal a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana va ser de 7,9 °C, igual que la de la climatologia de referència, i la precipitació acumulada va arribar als 8,4 l/m², xifra que va suposar un 80 % menys que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (42,1 l/m²).

Pel que fa a la província de Castelló, la temperatura mitjana, obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR, va ser de 8,8 °C. Els valors mitjans per estació van oscil·lar entre els 7,1 °C de Segorbe i els 10,0 °C de Vila-real, i es va considerar un mes tèrmicament normal.

La precipitació acumulada a la província va arribar als 10,8 l/m², segons la xarxa SIAR, un 72,8 % inferior a la mitjana del període 2007-2021 (39,7 l/m²), de manera que gener es va considerar també un mes sec a Castelló. L'escassetat de precipitacions es va fer patent sobretot al nord de la província, amb només 1,4 l/m² recollits a l'estació de Benicarló, mentre que més al sud es van acumular 25,8 l/m² a l'estació de Borriana.

A continuació, es mostra el resum meteorològic mensual a la província elaborat amb les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR d'estacions agroclimàtiques.

Estación	Tª media de las medias (°C)	Tª máx de las máximas (°C)	Tª mín de las mínimas (°C)	H.R. de las medias (%)	V. media (Km/h)	Racha máxima (km/h)	E.To total	Pp total (mm)
Benicarló	8,1	21,3	-1,6	74,4	1,2	20,1	20,9	1,4
Burriana	8,9	25,3	-2,9	69,6	2,5	19,9	29,0	25,8
Castelló Benadresa	8,6	25,8	-0,7	71,0	3,9	31,4	37,8	9,6
Nules	9,2	26,4	-1,1	73,4	3,3	27,2	34,6	20,4
Onda	9,3	24,9	1,0	60,7	5,4	48,7	46,4	14,7
Ribera de Cabanes	9,7	22,6	0,9	67,5	4,4	41,0	38,2	0,6
San Rafael del Río	7,7	20,8	-2,2	66,4	5,1	68,9	39,5	0,2
Segorbe	7,1	23,9	-5,4	67,2	2,7	39,6	31,1	7,1
Vall d'Uixó	9,6	25,1	0,6	65,2	4,0	31,3	39,7	8,8
Vila-real EEA	10,0	26,5	1,2	64,3	5,4	37,2	46,6	19,5

2.1 Temperatures

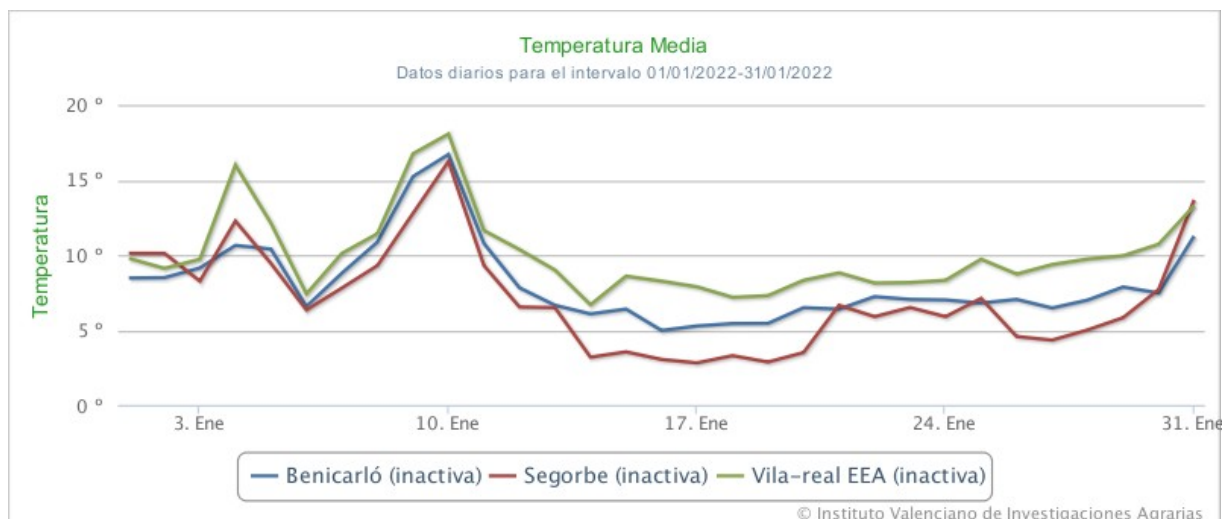
La temperatura mitjana del mes de gener a la Comunitat Valenciana va ser de 7,9 °C, igual que la de la climatologia de referència, per la qual cosa el mes de gener es va considerar normal (AEMET). No obstant això, aquesta consideració podria resultar enganyosa perquè oculta la gran diferència que hi va haver entre els dies que van ser molt càlids (+1,3 °C) i les nits que van ser molt fredes, amb una anomalia de -1,2 °C.

Malgrat no donar-se un pic fred significatiu o una onada de fred, les nits de gener, de mitjana, van ser les més fredes des de l'any 2005 a la Comunitat Valenciana, i les segones més fredes del segle XXI en un mes de gener.

A la província de Castelló, la temperatura mitjana, obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR, va ser de 8,8 °C (1 °C inferior a la del període 2007-2021, que va ser de 9,8 °C), i els valors mitjans mensuals van oscil·lar per estació entre els 7,1 °C de Segorbe i els 10,0 °C de Vila-real.

El mes va començar amb temperatures més altes de l'habitual, seguint la tendència dels registres als quals es va arribar a final de desembre de 2021, sobretot a l'interior de la província, amb una gran amplitud tèrmica entre el dia i la nit.

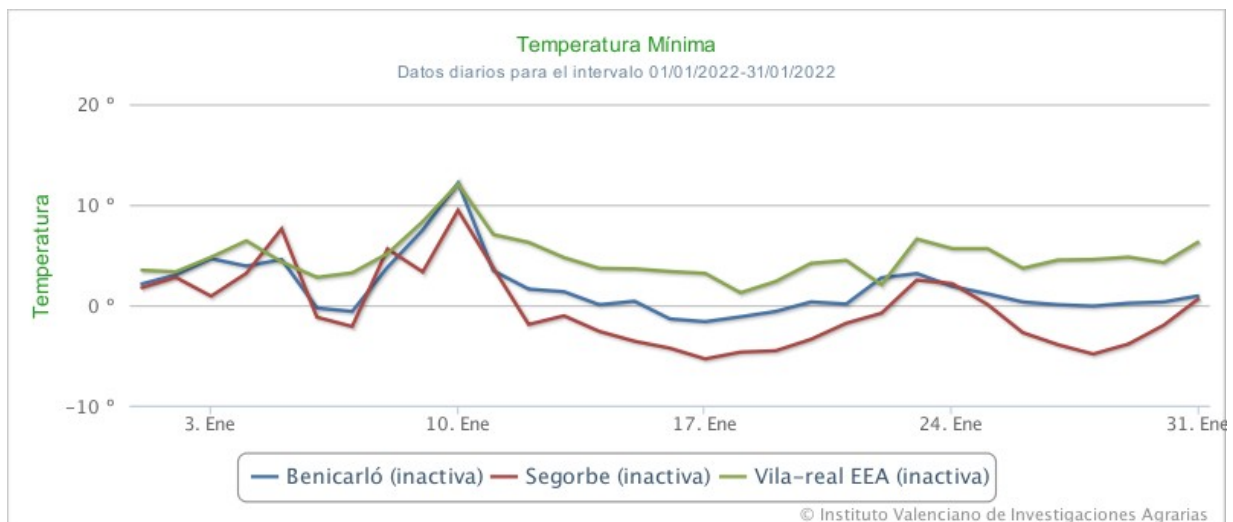
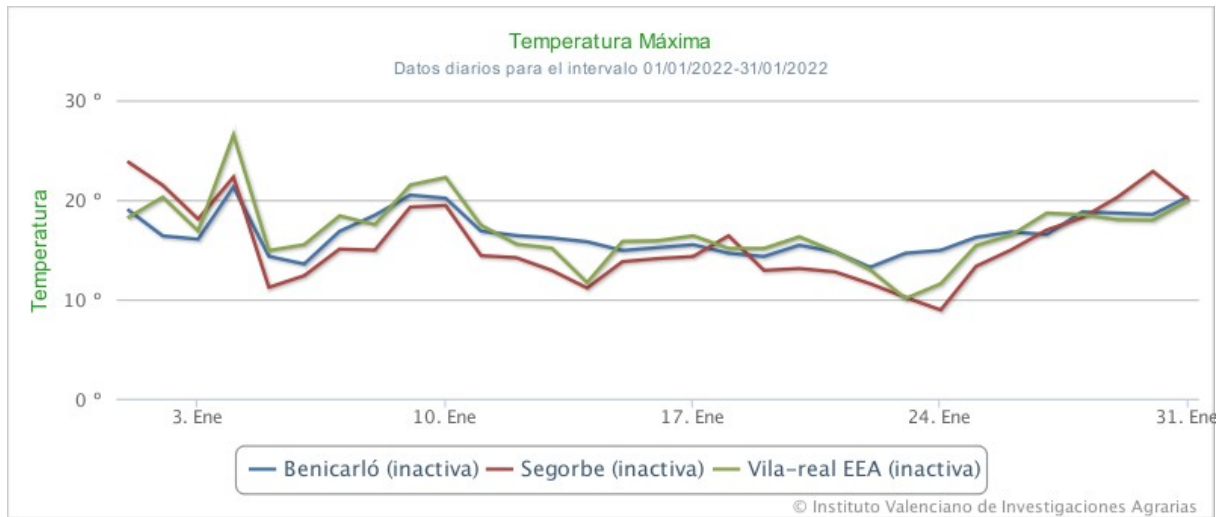
En el gràfic següent es reflecteix l'evolució, al llarg del mes, de la temperatura mitjana en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR, i una estació de l'interior de la província.

En relació amb les temperatures màximes i mínimes, el valor diari màxim de temperatures es va registrar a l'estació de Vila-real, amb 26,5 °C, mentre que la temperatura mínima de les mínimes va ser de -5,4 °C a l'estació de Segorbe.

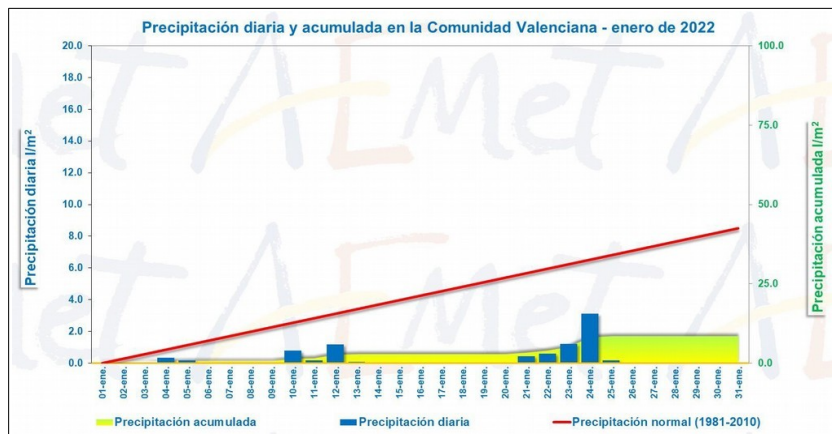
En el gràfic següent es pot observar l'evolució, al llarg del mes, de les temperatures màximes i mínimes en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR, i una estació de l'interior de la província.

2.2. Precipitació

Pel que respecta a la pluviometria, segons AEMET, la precipitació acumulada a la Comunitat Valenciana va ser de 8,4 l/m², un 80 % inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (42,1 l/m²).

A la província de Castelló, la mitjana de precipitació obtinguda amb les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR d'estacions agroclimàtiques va ser de 10,8 l/m², molt per davall dels 39,7 l/m² del període de referència (2007-2021).

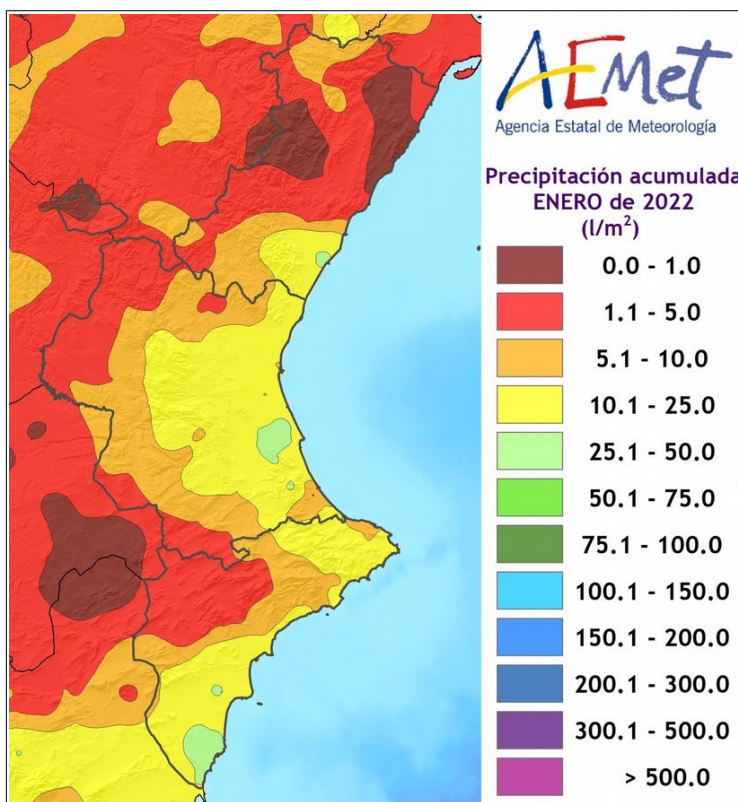
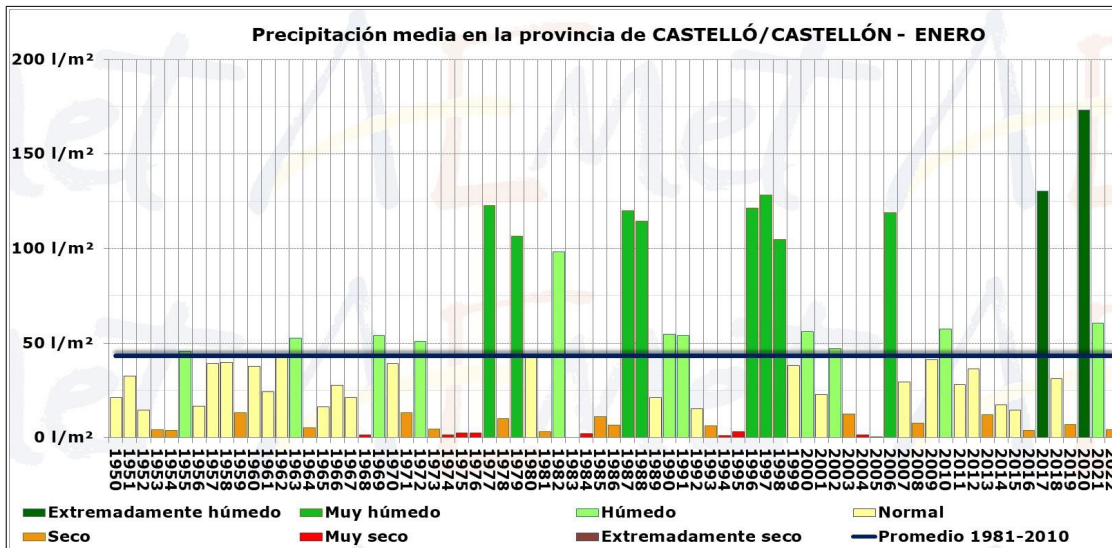
La falta de precipitació va ser més acusada al nord que al sud de la província, amb només 1,4 l/m² a l'estació de Benicarló, mentre que a la de Borriana es van registrar 25,8 l/m².

A continuació, es representen les dades diàries de precipitació durant el mes, recollides en dues de les estacions litorals (una al nord i una altra del sud) i una estació de l'interior de la província, de la xarxa SIAR, i les dades de precipitació mitjana provincial en sèrie històrica del mes de gener de 2022 (AEMET).

En les gràfiques següents podem observar el caràcter sec del mes de gener, molt per davall de la mitjana, i com la falta de pluges ha afectat el nord de la província.

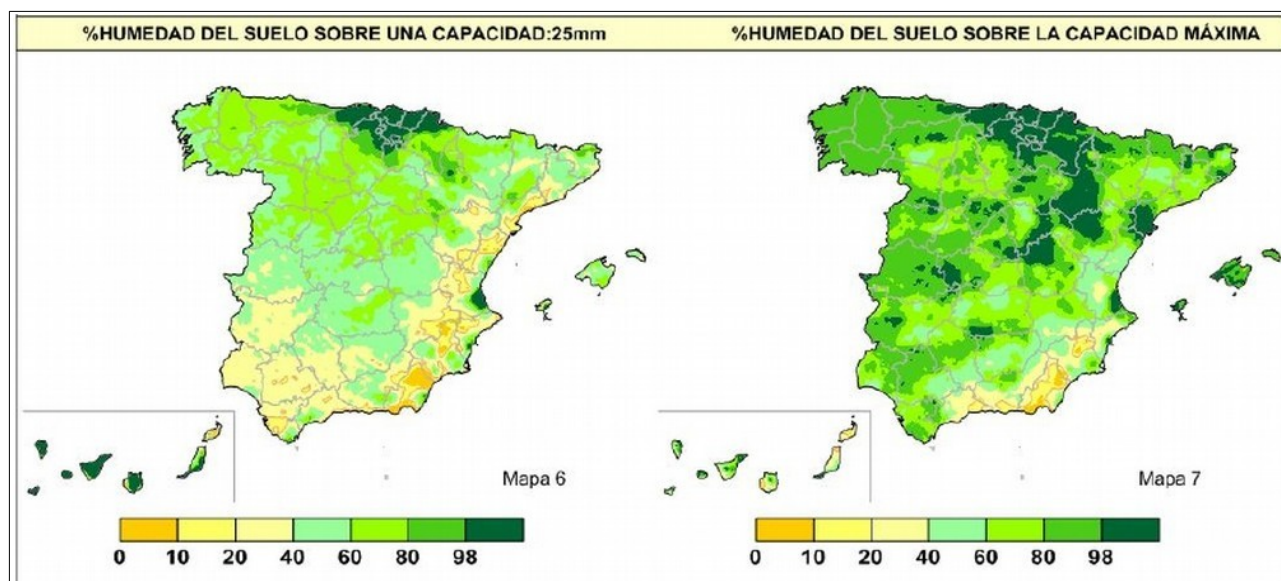

2.3 Reserva d'humitat del sòl

El Butlletí hídric nacional, elaborat cada deu anys per l'AEMET, recull la situació de la humitat del sòl **referida** al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, en el balanç hídric del sòl elaborat per AEMET el 31/01/2022, el sòl de la província va presentar un percentatge d'humitat en les capes superficials entre el 10 % i el 40 % en la major part del territori, entre el 40 % i el 60 % en la zona septentrional dels Ports i a la Plana Baixa. Només va superar el 80 % en una xicoteta àrea al litoral sud.

En les capes profundes els valors es van situar entre el 40 % i el 80 % en la major part de la província, mentre que en la zona més septentrional estaven per damunt del 80 %, tant a l'interior com en el litoral, tal com es mostra en els mapes inferiors facilitats per l'Agència Estatal de Meteorologia.

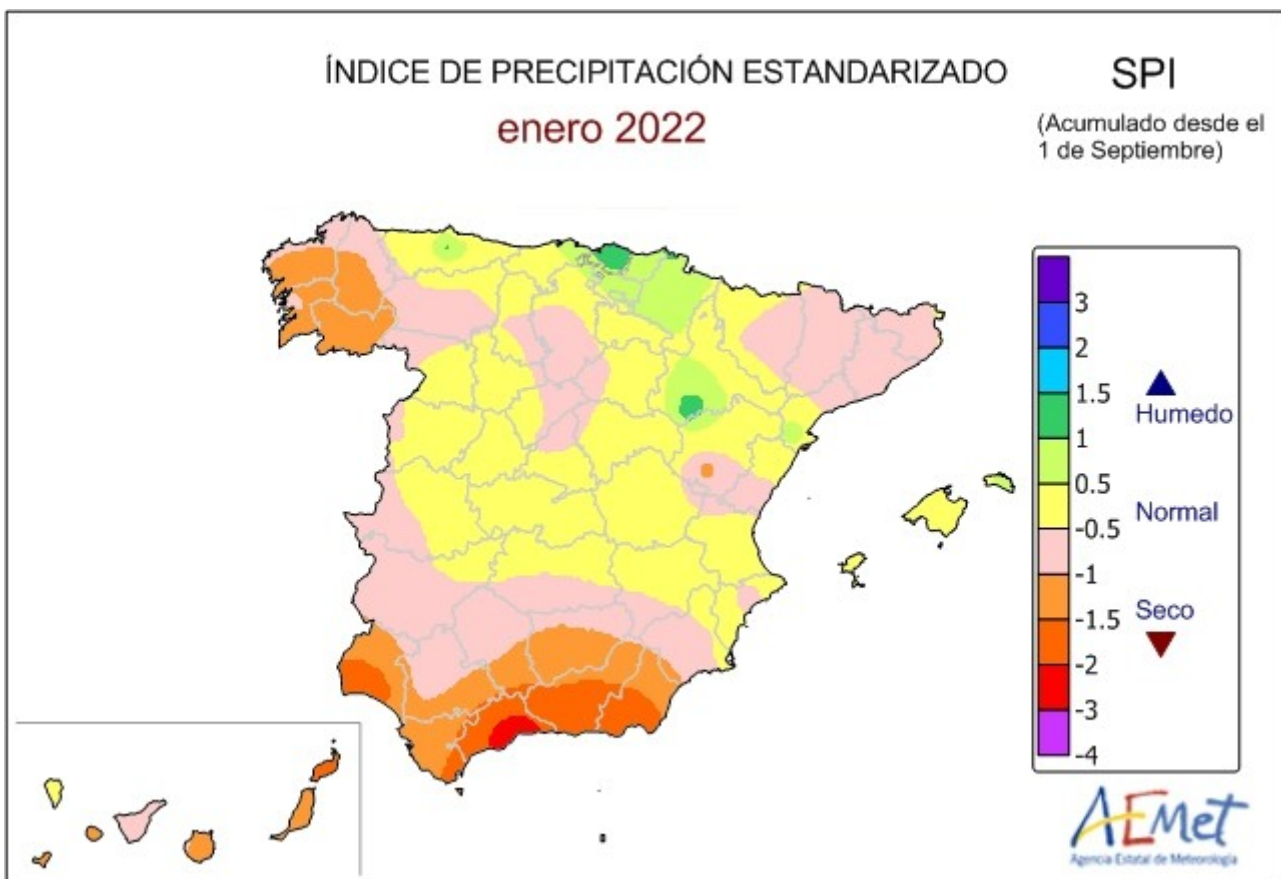
PERCENTATGE D'HUMITAT DEL SÒL
Font: AEMET (Butlletí hídric nacional).

2.4 Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera)

L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) es va dissenyar a fi de donar compte de les diferents maneres en què el dèficit de precipitació afecta els diferents sistemes de recursos hídrics (humitat del sòl, aigües superficials, aigües profundes, etc.). Concretament, l'SPI permet avaluar l'impacte del dèficit de precipitació sobre la disponibilitat dels diferents tipus de recursos hídrics. Els valors positius de l'SPI indiquen una precipitació superior a la mitjana i els valors negatius, una precipitació inferior a la mitjana, per al lloc i per al període triats.

L'SPI que elabora mensualment l'AEMET va reflectir uns valors per a gener, acumulats des de l'1 de setembre (any hidrològic), d'entre -0,5 i 0,5 en la meitat nord de la província, i d'entre -1 i -0,5 en la meitat sud.

3. SITUACIÓ D'EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1 Embassaments

A continuació, es mostra la situació a la província dels principals embassaments a data 31 de gener.

Parte Estado Embalses

31-01-2022

EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 24/01/2022
---------	------------------	------------------	-----------	---

Sistema MIJARES

ALCORA	1,4	0,88	63,96%	-0,02
ARENOS	136,9	59,86	43,71%	1,53
MARIA CRISTINA	18,4	2,13	11,54%	-0,05
SICHAR	49,3	30,88	62,64%	-0,38
BALAGUERAS	0,1	0,11	94,43%	0,00
VALBONA	0,5	0,49	98,55%	0,00
MORA DE RUBIELOS	1,0	0,26	26,69%	0,00

Font: Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX)

La **reserva hídrica** durant el mes de gener va comptar amb un volum embassat a la conca del Millars de 94,6 hm³, amb un percentatge d'ocupació del 45,4 %. Va suposar un lleuger augment sobre la reserva al mes de desembre (92,9 hm³). El gener de 2021 el sistema Millars va comptar amb 109,1 hm³ i un 52,3 % d'ocupació.

3.2 Seguiment d'indicadors d'escassetat

► Indicadors de sequera prolongada i d'escassetat

En el Pla especial de sequera (PES) vigent, desenvolupat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), es diferencia el diagnòstic i la gestió de les situacions de sequera prolongada i les d'escassetat conjuntural de la demarcació.

Per a fer-ho, el PES estableix unitats de gestió territorial diferenciades i un doble sistema d'indicadors.

- Defineix sequera prolongada com la produïda per circumstàncies excepcionals o que no s'han pogut preveure raonablement. Com a indicador de sequera prolongada, s'ha pres l'SPI (índex de precipitació estandarditzat). Es divideix el territori en 13 unitats territorials (UT), i tres corresponen a la província de Castelló: (1) Sénia-Maestrat, (2) Millars - Plana de Castelló i (3) Palància - les Valls. Cada UT disposa de 47 pluviòmetres representatius (11 a Castelló), a partir dels quals, i

mitjançant una ponderació, s'obtenen els **índexs d'estat de sequera (IES)** per a cada UT. Aquest valor es trobarà entre 0 i 1, i el llindar és el valor 0,3. Valors inferiors indicaran sequera i superiors, normalitat.

- D'altra banda, **l'escassetat** és la situació de falta de recursos hídrics per a atendre les demandes d'aigua previstes. L'escassetat conjuntural, que és objecte de seguiment de l'informe, representa la situació d'**escassetat no continuada** que, tot i que permet el compliment dels criteris de garantia en l'atenció de demandes, limita temporalment el subministrament de manera significativa. Per al cas d'escassetat, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflecteixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua. En la demarcació hidrogràfica del Xúquer, les variables que s'han triat han sigut les precipitacions mesurades a les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius a les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics en els aqüífers i els volums embassats. Com en l'índex de sequera, es combinen i es ponderen les diferents variables utilitzades, amb la qual cosa s'obté l'**índex d'estat d'escassetat (IEE)**. El rang de valors de l'índex va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents, que es codificaran amb els colors que s'indiquen en el quadre:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Per a més informació, podeu consultar l'informe en la pàgina web següent <https://www.chj.es/es-es/medioambiente/gestionsequia/Documents/Informes%20Seguimiento/InformeSequia.pdf>

En el gràfic següent, s'indiquen els índexs IES (índexs d'estat de sequera) i l'IEE (índex d'estat d'escassetat) per al mes en curs, així com un seguiment de l'evolució dels últims dotze mesos de l'IEE.

INFORME DE SEGUIMIENTO DE LA SEQUÍA Y LA ESCASEZ - CASTELLÓN - ENERO 2022													
UNIDADES TERRITORIALES E ÍNDICES DEL MES			REPRESENTACIÓN GRÁFICA DE LOS ESCENARIOS SEQUÍA / ESCASEZ.										
Código y nombre UTS	IES	IEE											
1 Cenia-Maestrazgo	0,37	0,27											
2 Mijares-Plana de Castellón	0,44	0,55											
3 Palancia-Los Valles	0,41	0,59											
IES : Índice de Sequía Prolongada. Valores entre 0 (máx. sequía) y 1 (normalidad): umbral de detección de sequía prolongada IES < 0,30 (rojo), hasta 1 normalidad (amanillo)													
IEE : Índice de Estado de Escasez.													
Evolución mensual del IEE e indicación del escenario diagnosticado.													
	feb-21	mar-21	abr-21	may-21	jun-21	jul-21	ago-21	sep-21	oct-21	nov-21	dic-21	ene-22	ESCENARIO
1 Cenia-Maestrazgo	0,75	0,63	0,44	0,47	0,4	0,5	0,55	0,74	0,54	0,39	0,32	0,27	PREALERTA
2 Mijares-Plana de Castellón	0,79	0,76	0,75	0,71	0,73	0,76	0,76	0,77	0,76	0,77	0,62	0,55	NORMALIDAD
3 Palancia-Los Valles	0,74	0,72	0,7	0,71	0,76	0,82	0,72	0,89	0,8	0,67	0,62	0,59	NORMALIDAD
Clasificación del estado del indicador e IEE y del escenario	Descripción	Val. indic. / IEE	Estado/escenario		Descripción	V. indic./IEE	Estado/escenario						
	Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD		Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA						
	Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA		Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA						

4. DANYS I SEQUERA

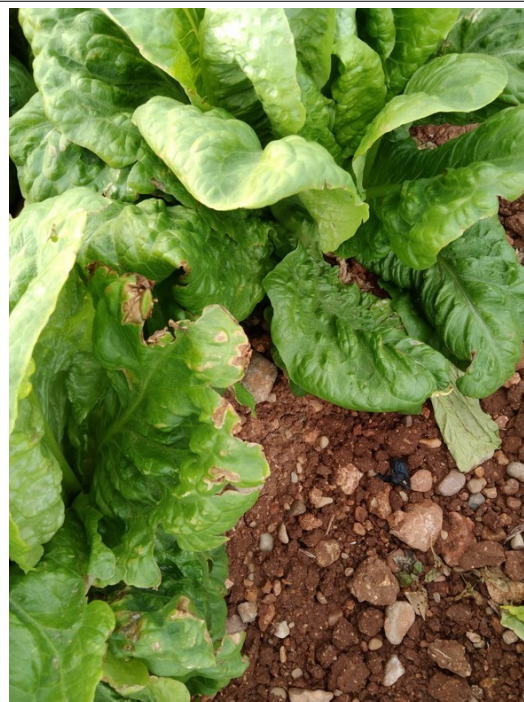
L'escassa pluviometria a la comarca dels Ports va provocar problemes en la nascència dels **cereals**.

Les **pastures** també es van veure afectades per la falta de precipitacions. Es va apreciar la baixada de rendiment tant en quantitat com en qualitat, sobretot a la zona nord de la província, on la pluviometria va ser més escassa.

Nascència cereal – Morella – Imatge: OCA els Ports.

Al Baix Maestrat, els forts vents d'inici del mes van provocar alguns danys puntuals en els cultius **hortícoles**, fonamentalment en carxofa i encisam amb trencament de tiges i fulles. En els cítrics d'aquesta comarca s'han produït afectacions per ramejat que estan pendents de valorar.

Carxofa i encisam danyats – Benicarló – Imatges: OCA la Plana de Vinaròs.

A l'Alt Palància, en l'última setmana de gener es van registrar baixes temperatures durant un temps prolongat, que van provocar afectacions en taronges i clementines de varietats tardanes que encara no havien sigut recol·lectades. Principalment, es van danyar els fruits situats en la zona més externa de l'arbre perquè estan menys protegits pel fullatge.

Les pedregades que es van produir l'any 2021 van tindre conseqüències no sols en les produccions. Així, els camps de cítrics que es van veure afectats pel granísol de l'11 d'abril de 2021 a la Plana Baixa es van recuperar en els casos en els quals van rebre cures immediates. En altres casos, això no va ser possible, de manera que es va haver d'arrancar i replantar.

Arbres cítrics molt danyats i parcel·la abandonada – Imatges: OCA la Plana Baixa.

El caràcter sec del mes va obligar a regar més de l'habitual. A la Plana Baixa, encara que les precipitacions van ser més generoses que en la resta de la província, amb registres de 7,5 l/m² a la Vall d'Uixó, 15 l/m² a Moncofa, 18 l/m² a Almenara i Alfondegulla, 20 l/m² a la Vilavella i 23 l/m² a Nules, es va haver de regar 7 dies en la Comunitat de Regants de Nules.

En aquestes comunitats la pujada del preu de l'electricitat ha fet que es qüestione més estrictament la necessitat de cada reg i es reduïska el manteniment el màxim possible.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1 CEREALS GRA

Cereals d'hivern

L'escassetat de pluges dels mesos d'octubre i desembre va ocasionar dificultats en la nascència dels cereals d'hivern ja plantats.

Durant el mes de gener van prosseguir les sembres d'avena, ordi i ségol i, atès que ha sigut un mes sec, és previsible que els problemes en el desenvolupament del cultiu es mantinguen.

Nascència cereal – Ares – l'Alt Maestrat – Imatges: Secció d'Estudis.

Cereals d'estiu

Arròs

La labor de fangueig que, per normativa, s'ha de fer a partir del 15 de gener, es va dur a terme l'última setmana del mes de gener al terme municipal de Xilxes.

Aquesta labor es realitza incorporant les restes de palla al sòl, per a la qual cosa es procura una descomposició controlada per l'entrada d'aigua dels brolladors de la zona i amb drenatge a la mar que garantisca l'aportació d'oxigen per a evitar problemes d'anòxia.

Camps d'arròs encara negats – La Llosa (Plana Baixa) – Imatges: Secció d'Estudis Agraris.

5.2 TUBÈRCULS

Al mes de gener va continuar la collita de creïlla tardana de la varietat spunta a la Plana Alta.

5.3 HORTALISSES

En general, es va constatar a principi de mes un augment de la producció en la pràctica totalitat dels cultius d'aquest grup com a conseqüència de les altes temperatures del mes de desembre, que van afavorir el desenvolupament vegetatiu dels cultius. Al Baix Maestrat, els forts vents d'inici del mes van provocar alguns danys puntuals en els cultius hortícoles, fonamentalment en carxofa i encisam amb trencament de tiges i fulles.

A mitjan mes, es van normalitzar les temperatures, la qual cosa va provocar l'alentiment dels cultius i s'hi va sumar la presència de rosada blanca als matins, que va dificultar l'execució de les labors de camp i recol·lecció, que van influir en la baixada de producció apta per a recollir. Algunes

plantacions de tomaques que encara quedaven es van gelar per la baixada de temperatures, però, en general, no es van veure més danys en els cultius.

En la part final del mes va seguir el descens gradual de temperatures nocturnes, la qual cosa va propiciar l'alentiment vegetatiu, i no es van apreciar danys en altres horticòles perquè la disminució de les temperatures nocturnes es va produir de manera escalonada.

- **Carxofa:** aquest cultiu es trobava en plena campanya, la producció es va veure incrementada a principi de mes en accelerar-se el creixement vegetatiu a causa de les elevades temperatures registrades. Principalment, la producció es va dirigir al consum en fresc i va ser majoritària la recol·lecció de la varietat blanca de Tudela enfront de la resta de varietats híbrides. Les qualitats van ser bones. A mitjan mes, van començar a apreciar-se danys per vent i per fred, com l'ennegriment de puntes i va començar a destinar-se part de la producció a indústria. Va finalitzar el mes amb un 17 % de la producció destinada a la indústria del trossejament.

Carxofa Benicarló – Imatges: secció indústries.

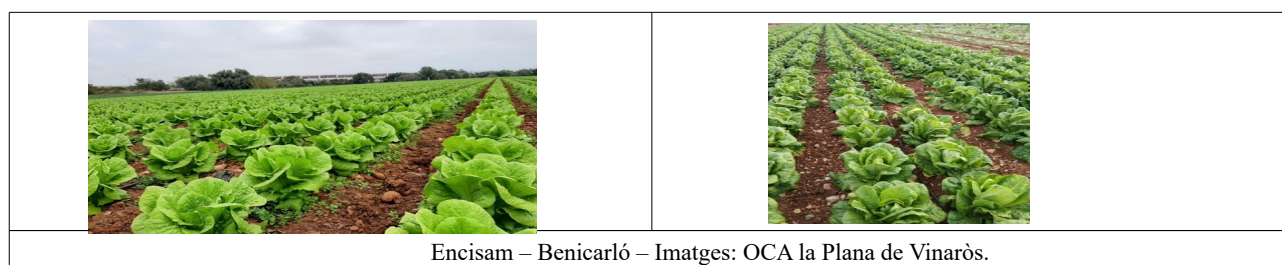
- **Api verd:** la campanya es va iniciar a la comarca del Baix Maestrat a mitjan mes de novembre i va continuar sense esdeveniments ressenyables durant tot el mes de gener.
- **Carabasseta:** la recol·lecció de la carabasseta blanca a la Plana Alta va finalitzar a mitjan mes. Per part seua, la carabasseta verda a les comarques de la Plana Alta i Baixa va finalitzar la recol·lecció també a mitjan mes amb les últimes unitats procedents d'hivernacle.
- **Ceba:** va prosseguir la recollida de ceba tendra a la Plana Alta amb la previsió d'acabar-la al febrer.
- **Brassicàcies:** col bròcoli, col xinesa, col llombarda, col de cabdell, tant de fulla llisa com de fulla arrissada, i la florícol blanca es trobaven en fase de recol·lecció. Els calibres van ser bons, van arribar a 1,5 kg/peça en col de cabdell de fulla arrissada i de fulla llisa. La florícol blanca va arribar als 2,5 kg/peça.

- **Escarola:** va continuar la campanya, que va arribar un poc retardada al Baix Maestrat perquè es van haver de tornar a sembrar alguns camps pels problemes d'humitats i pluges del mes de setembre. Es va destinar la major part de la producció a la indústria de IV gamma.

- **Pésol:** a principi de mes es va iniciar a la Plana Alta la collita del pésol en gra i es va mantindre sense canvi la del pésol en baina, també conegut com a tirabeques.
- **Fava:** iniciada a mitjan desembre la recol·lecció de la fava Mutxamel, va prosseguir el mes de gener amb baixos volums collits.
- **Bajoca:** va finalitzar a mitjan mes la campanya a la Plana Alta amb poca qualitat.
- **Encisam:** van prosseguir els talls en les tres varietats: meravella, romana i trocadero, tant a la comarca del Baix Maestrat com a la Plana Alta.

- **Tomaca:** a principi de mes estava la collita pràcticament conclosa en la tomaca redona llisa i per al tipus pera a la Plana Alta. En la tomaca raf va seguir la seua recol·lecció procedent d'hivernacles de Torreblanca i Benicarló. En tomaca valenciana, va finalitzar la campanya a

mitjan mes i va continuar la de la varietat Daniela fins a final de mes, moment en el qual es va donar per finalitzada a la província la campanya de tomaca en totes les seues varietats.

5.4 CÍTRICS

Al mes de gener, va confluïr el final de producció i collita d'algunes clementines i altres mandarines amb l'inici de la recol·lecció de taronges.

Mandarines

Per al subgrup de clementines, al gener, es va constatar una alta activitat en la recol·lecció de la varietat clemenules per a intentar emmagatzemar la màxima quantitat possible i que no es produïra l'alteració fisiològica del fruit denominada bufat. Aquesta es caracteritza per la separació de la corfa i la polpa quan el fruit està madur i es deixa en l'arbre, i es veu afavorida per les elevades temperatures. El fruit amb aquesta alteració és bla al tacte i poc consistent en les operacions de recol·lecció i manipulat postcollita, de manera que perd qualitat comercial. El bufat es va observar en algunes parcel·les com a conseqüència de les inusuals altes temperatures de l'inici de gener, i va provocar que es donara per finalitzada la campanya de recollida de clemenules uns 20 dies abans del normal. Alguns camps es van quedar amb la fruita sense collir, la qual cosa podria afectar la pròxima floració.

Clemenules – recol·lecció a ramell – Imatges: OCA la Plana Alta.

Hernandines – la Plana Baixa – Imatges: Javier Peris (col·laborador).		

A mitjan mes van començar els talls en la varietat hernandina a ritme baix per l'escàs interès i del mercat per aquesta varietat.

En la segona quinzena de gener es va donar per finalitzada la campanya de clemenules.

Pel que fa al subgrup d'altres mandarines, es va continuar amb la recol·lecció de clemenvilla. En general, va presentar bon calibre i qualitat de fruit, però es va observar a la comarca de la Plana Alta un percentatge important de fruits afectats per *Alternaria alternata f. sp. citri* i va finalitzar la seua recol·lecció a final de mes. Al llarg del mes, van començar els talls en varietats híbrides tardanes com són la nadorcott, tango i orri.

Clemenvilla afectada per alternària – Pla de Museros - Onda – Imatges: Javier Peris (col·laborador).

Taronges

Pel que es refereix al grup de les taronges, a principi de mes quedava molta navelina per collir en camp, talls que van finalitzar a mitjan mes a la Plana Baixa i es va donar per conclosa la campanya a la província.

La prolongació del període de recol·lecció de la varietat navelina va influir negativament en la d'altres varietats de taronja. En la taronja Washington nàvel, va començar la recollida a principi d'any i va concloure a final de mes.

La campanya de taronges blanques es va iniciar amb la varietat sal·lustiana.

Quant a l'estat fenològic dels diferents grups de cítrics, es va apreciar:

COMARCA	GRUP	Estat fenològic	Observacions:
La Plana Baixa	Clementina (Hernandina/nulesim)	85	Maduració avançada: es va incrementant el color característic de cada cultiu.
		89	89- Fruit madur i apte per al consum: té el sabor i la fermesa naturals.
L'Alt Palància	Mandarina	12	12- Gemmes tancades d'hivern i brots en creixement.

Mandariner i taronger – Soneja – Imatges: OCA Alt Palància.

El cotonet de Sud-àfrica va prosseguir viu i dispers en diferents òrgans de l'arbre. Alguns agricultors ja van podar i tractar amb oli per a eliminar la màxima quantitat de població possible, però no és aquesta una pràctica que es recomane, ja que és massa prompte per a realitzar tractaments amb oli.

Delottococcus aberiae (cotonet de Sud-àfrica) 2022 – Imatges OCA la Plana Baixa Vall d'Uixó.

Amb l'objectiu de reduir els danys i evitar la dispersió del *Delottococcus aberiae* (cotonet de Sud-àfrica), en els municipis amb presència confirmada d'aquesta plaga, la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica va facilitar, igual que va succeir l'any anterior, als agricultors dispositius d'atracció i mort amb piretrines + feromones, per a parany massiu de cítrics, tant per a cultius ecològics com per a cultius convencionals, a raó de 450 trampes/ha, i la meitat la finançava la Conselleria.

Aquesta plaga provoca serioses deformacions en els fruits que els fan inviàbles per a la seua comercialització. El cicle biològic del *Delottococcus aberiae* està anticipat respecte al de *Planococcus citri*, la qual cosa origina que els agents de control biològic autòctons no efectuen un control adequat i que el seu control requereisca intervencions fitosanitàries en estadis més avançats.

5.5 FRUITERS

Des del Servei de Sanitat Vegetal, a través del butlletí núm. 1 del mes de gener de 2022, es va realitzar la recomanació, tant per a fruiters de pinyol com de llavor, d'un tractament d'hivern en totes les plantacions, especialment en les de més edat. Aquest tractament té molta importància per a controlar o disminuir els atacs posteriors d'algunes plagues o malalties com són el poll de San José (*Quadraspidiotus perniciosus*), pugons (*Myzus persicae* i altres), l'abonyegadura (*Taphrina deformans*), l'aranya roja (*Panonychus ulmi*), l'oïdi (*Sphaerotheca pannosa*, *Podosphaera tridactyla*) o la psil·la (*Cacopsila pyri*).

Fruiters de llavor

A la província de Castelló hi ha poca superfície d'aquest grup de cultius. L'estat fenològic va ser de 00 (repòs vegetatiu) segons l'escala BBCH.¹

Fruiters de pinyol

Igual que els fruiters de llavor, l'estat fenològic de la majoria de les espècies d'aquest grup de cultiu era de 00 (repòs vegetatiu) segons l'escala BBCH.

Cirerer

Aquest cultiu es troba en les zones intermèdies de la província. Al mes de gener el seu estat fenològic era de 00, és a dir, segons l'escala BBCH, en repòs vegetatiu. Es van avançar les labors de poda a causa de les condicions climàtiques.

Cirerer – Viver – Imatges OCA l'Alt Palància

¹ Codificació uniforme sobre la identificació fenològica d'estadis de creixement per a totes les espècies de plantes monocotiledònies i dicotiledònies.

Altres fruiters

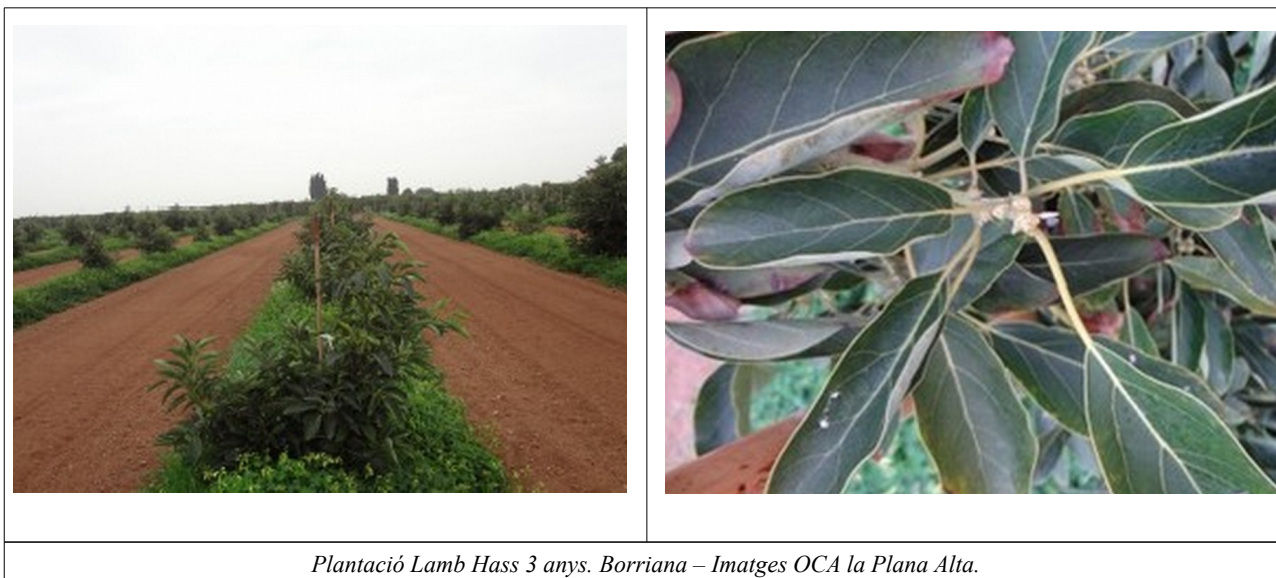
Alvocater

Pràcticament recol·lectades la totalitat de la producció de les varietats Bacon i fort.

S'hi va apreciar el desenvolupament i inflament de les gemmes. Les altes temperatures de les primeres setmanes del mes van accelerar l'inici de la brotada, amb el perill que això suposa si es produeixen unes tardanes gelades hivernals a final de gener o principi de febrer.

Un dels portaempelts més utilitzats últimament en la zona ha sigut el duke 7, que indueix la varietat empeltada sobre aquest, més resistència al fred i també més vigor.

S'hi van observar algunes plantacions amb les fulles afectades per salinitat, degut probablement a l'excés de sals de fertilitzants en l'aigua de reg.

Caquier

Les comarques de l'Alt Palància i la Plana Baixa són les zones de la província on es pot trobar aquest cultiu. L'estat fenològic majoritari va ser el de gemmes tancades d'hivern, encara que algunes van començar a unflar-se. Des del Servei de Sanitat Vegetal es va fer la recomanació per a evitar la taca foliar (*Mycosphaerella nawae*, Hiura & Ikata) de la retirada de les fulles del sòl, per a així reduir la quantitat d'inòcul en aquest. Aquesta tasca es va realitzar amb la incorporació amb un conreu superficial a principi d'hivern o mitjançant la recollida per a la incineració o compostatge posterior de les fulles.

Caquier – Segorbe – Imatges OCA l'Alt Palància

Magraner

És un dels cultius que es va implantar en les zones litorals com a alternativa als cultius de cítrics tradicionals, sobretot en municipis de la Plana Baixa i de la Plana Alta. Es cultiven varietats de pell roja com l'acco. L'estat fenològic el mes de gener va ser el de repòs vegetatiu.

Nisperer

Aquest cultiu a la província de Castelló, principalment, el trobem als municipis de Segorbe i Castellnovo, a la comarca de l'Alt Palància. S'hi va observar un estat fenològic 69-70, amb tots els pètals caiguts i començant el quallat dels primers fruits.

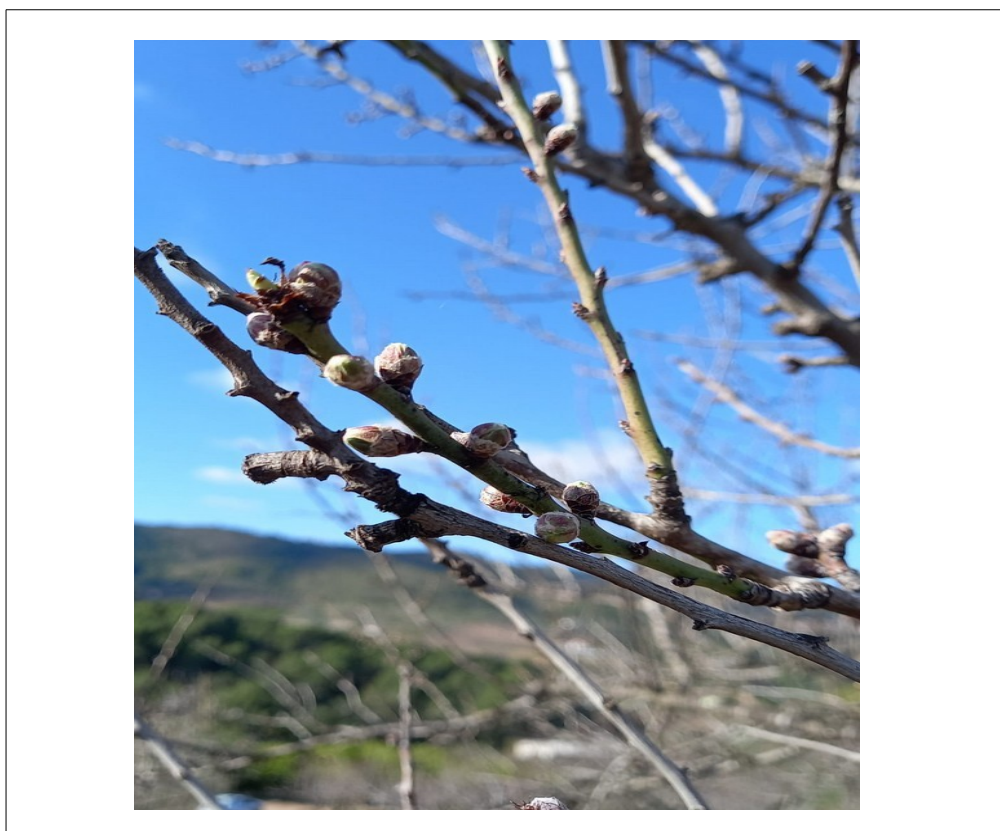

Nisperer - Segorbe – Imatges: OCA l'Alt Palància.

5.6 FRUITA SECA

Ametler

L'estat fenològic predominant va ser el de gemmes unflades. En algunes parcel·les en la zona intermèdia de la província de Castelló, ja es va veure la floració a causa de les altes temperatures. En la varietat marcona, es va observar que les gemmes florals van començar a unflar-se en les setmanes de Nadal i principi d'any, quan les temperatures van ser més altes del normal. També algunes varietats de floració més tardana es van veure avançades al municipi de Soneja com la varietat belona i Marta.

Ametler varietat marcona – Alfondeguilla – Imatges: OCA la Plana Baixa.

Amb la poda ja realitzada en la majoria dels camps, es van dur a terme les labors de manteniment.

Ametlers – Imatges: OCA l'Alt Palància.

Avellaner

Va continuar el desenvolupament dels aments de les flors masculines pol·linitzadores i es van observar els primers botons de la flor femenina, que el mes que ve seran fecundades, quan els aments arriben a la maduresa i s'òbriguin les flors femenines.

L'escassa pluviometria i les altes temperatures semblen haver influït en el fet que s'observen pocs aments en els avellaners a l'Alt Maestrat.

Avellaner – Benassal – Imatges: Secció Estudis.

Anouer

Aquest cultiu està implantat en zones molt concretes de la província de Castelló. Hi destaquen Viver (municipi amb més superfície de cultiu de la província), Segorbe i Altura, a l'Alt Palància, Vall d'Alba, Vilafamés i Sant Joan de Moró, a la Plana Alta, Alcalà de Xivert i Sant Jordi, al Baix Maestrat, i Zucaina, a l'Alt Millars.

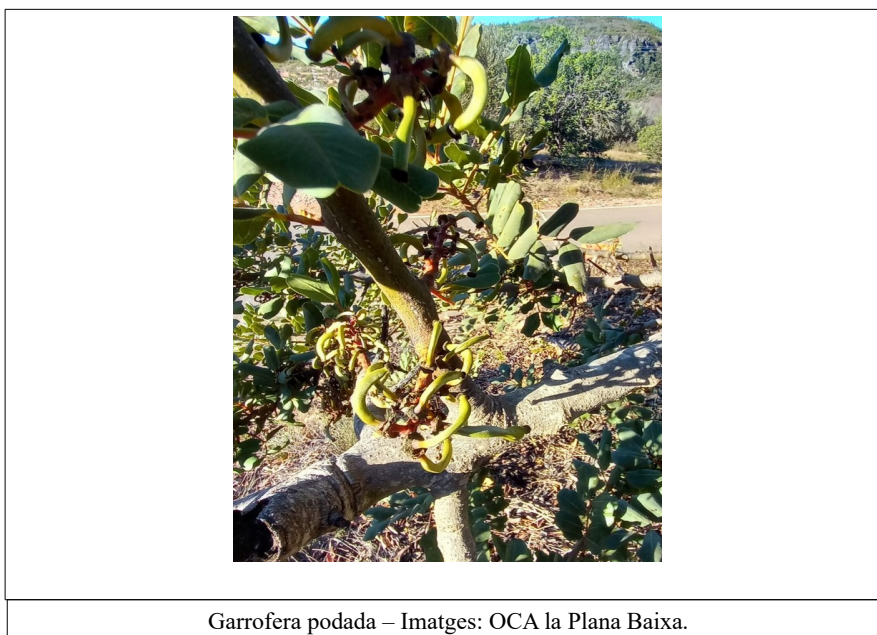
Les varietats cultivades més habituals són la serr i, en el grup de les tardanes, la Chandler o la Howard.

Plantació d'anouers – Viver (l'Alt Palància). Imatges: OCA Alt Palància.

5.7 GARROFERA

El cultiu de garrofes continua en auge. S'han recuperat parcel·les abandonades i se n'han plantat noves a conseqüència de l'increment de la cotització de la garrofa i el garrofi. El mes de gener es va procedir a la realització de treballs de poda i de formació en aquelles plantacions en les quals es persegueix l'augment de rendiments del cultiu.

Garrofera podada – Imatges: OCA la Plana Baixa.

5.8 VINYA

En aquesta època és quan poden donar-se les malalties fúngiques de la fusta de la vinya, en què els dos principals mitjans de dispersió d'aquestes malalties són el material de propagació i les ferides de poda.

Aquestes malalties són causades per diversos fongs que viuen i colonitzen les parts llenyoses del cultiu. La simptomatologia externa consisteix en un decaïment general i progressiu de la planta, que es tradueix en retards en la brotada, gemmes mortes, descoloracions internervials, fulles cloròtiques, obstrucció foliar, etc. Les plantes afectades per aquestes malalties experimenten una pèrdua de la productivitat i, en bastants ocasions, la mort.

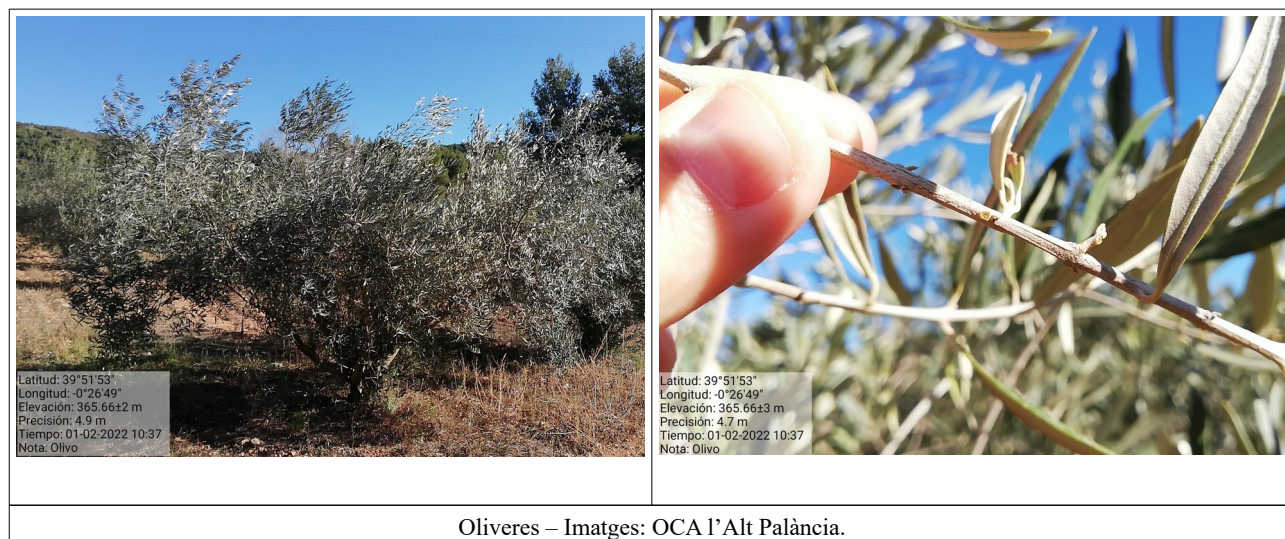

5.9 OLIVERAR

L'estat fenològic del cultiu de l'oliverar al mes de gener era principalment d'hibernació o d'entrada en aquesta a les comarques d'interior de la província. S'esperava una campanya mitjana alta, però finalment va ser un poc inferior a la de l'any anterior. Els rendiments en les primeres moltes van ser molt baixos i, tot i que van anar augmentant, encara estaven per davall dels de la campanya precedent. A més, el grau d'acidesa va ser elevat. La producció en les diferents comarques va ser irregular, amb més descensos al nord de la província.

Els problemes amb la mosca de l'olivera al final de campanya van provocar minves per l'augment de la corba poblacional en algunes comarques, pel fet que les pluges van impedir realitzar els tractaments quan eren necessaris.

Comarca	Estat fenològic	Observacions
Els Ports	00	Gemma compacta d'hivern. Gemmes tancades, sense peduncle, color ocre.
La Plana Alta (interior)	00	Gemma compacta d'hivern. Gemmes tancades, sense peduncle, color ocre.
L'Alt Palància - Segorbe	00	Gemma compacta d'hivern. Gemmes tancades, sense peduncle, color ocre.

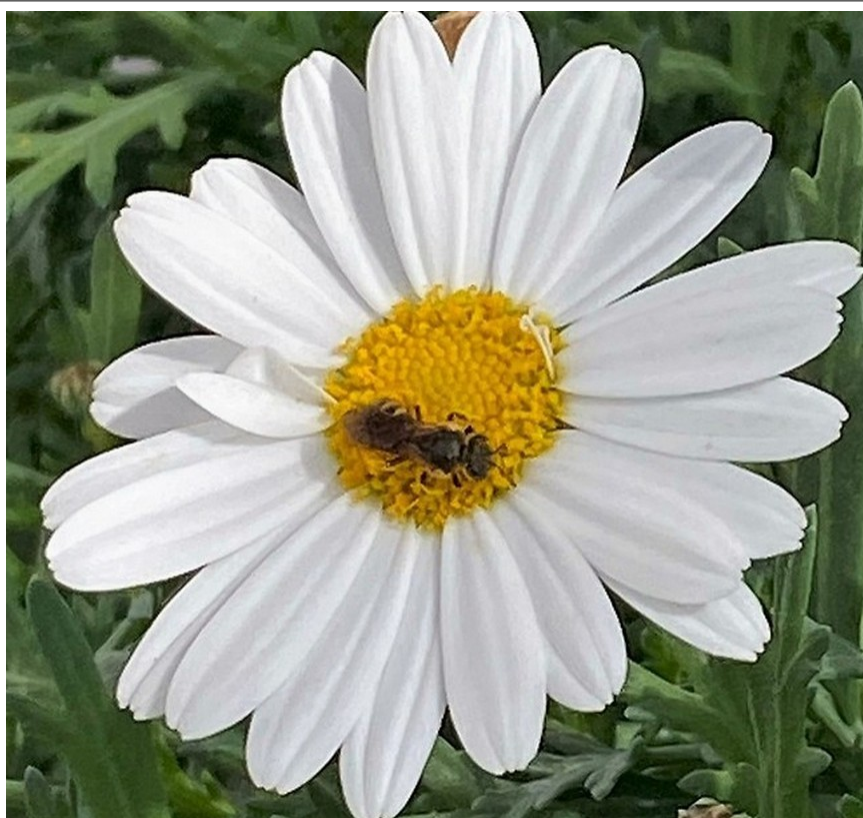
5.10 ALTRES PRODUCCIONS

Apicultura

Els bucs es trobaven en repòs, esperant l'inici de la floració de l'ametler al mes de febrer.

Després d'un mal any de producció, només alleujat per la segona floració del romer per l'estiu de Sant Miquel, que va permetre una recuperació parcial en els apiaris, s'esperava per a la pròxima campanya que les floracions foren millors que les dels dos últims exercicis.

De moment, s'han hagut de suplementar parcialment els bucs amb alimentació externa, que, a més, s'ha encarat, igual que els costos de producció i transport.

Abella libant - Imatge: secció indústries.

Ornamentals

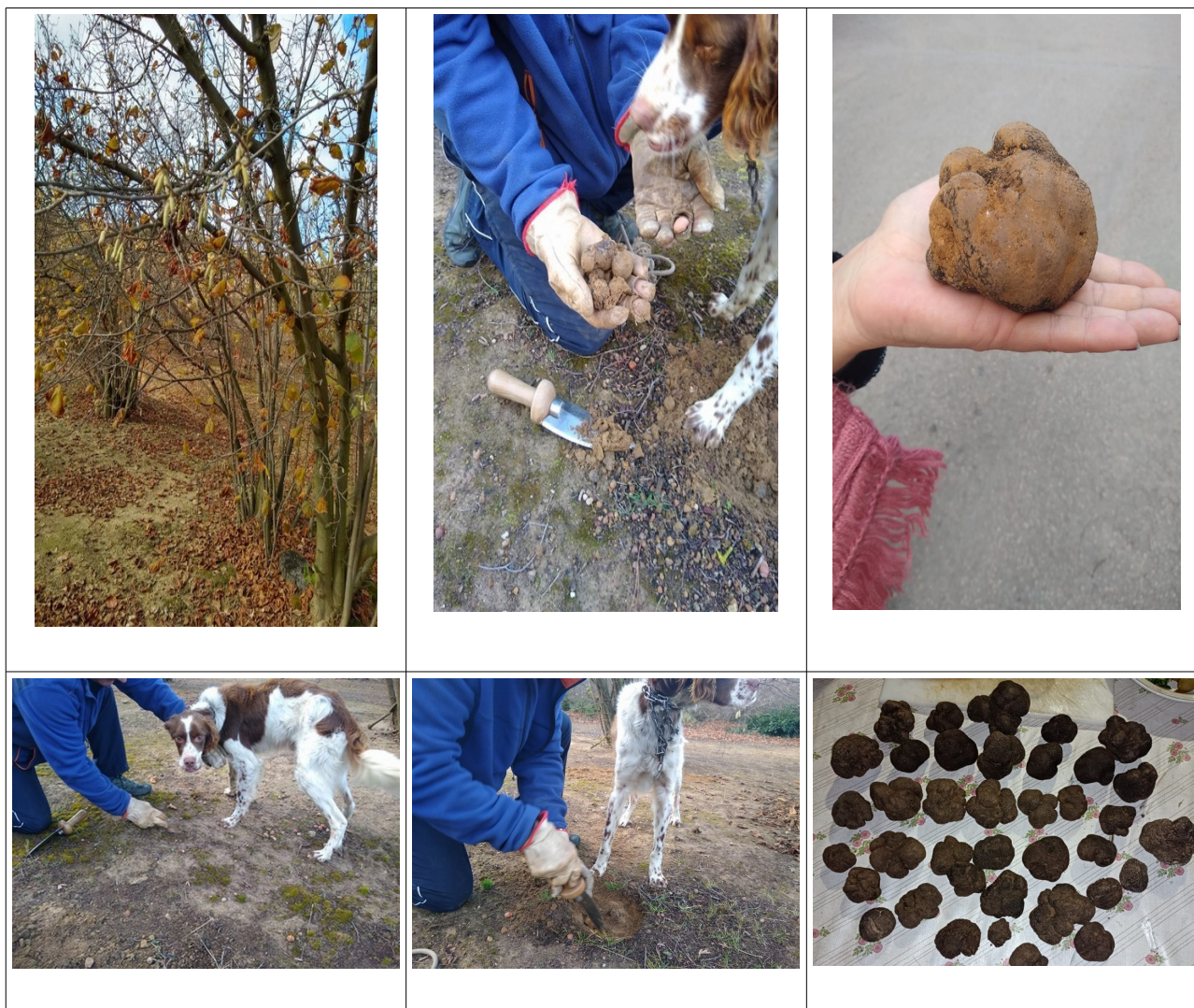
Estava finalitzant la campanya d'hivern amb la comercialització de ciclamen i va començar la preparació de la campanya de primavera. S'esperava que es mantinguera la tendència de la bonança de producció i vendes observada en les dues últimes campanyes, a causa dels nous hàbits adquirits per la població després dels confinaments per la pandèmia de COVID-19.

Ciclamen – Castelló de la Plana - Imatge: Secció d'Estudis Agraris.

Tòfona

Després de l'inici de la campanya de recol·lecció el mes de novembre passat, es va confirmar la producció de tòfona, després de dos anys en què va ser molt escassa. Les precipitacions entre juliol i setembre del 2021 van ser beneficioses per al correcte desenvolupament del fong. A més d'haver-hi producció, hi va haver eixida als mercats, per l'absència de restriccions en el canal HORECA, i es van recuperar els circuits de comercialització i venda.

Tòfona silvestre en avellaner – Benassal – Imatges: Secció d'Estudis Agraris.

5.11 PASTURES

El mes de gener es va caracteritzar per l'escassa pluviometria, sobretot al nord de la província. Les pastures van empitjorar el seu estat tant en quantitat com en qualitat, atès que els mesos de desembre i octubre també van tindre poques precipitacions.

Pastures – Morella – Els Ports – Imatges: OCA els Ports.

D'altra banda, en el mes d'octubre de 2021 es va iniciar el Pla 2021 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro, que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiga relacionat. La informació d'aquest índex es pot consultar en l'enllaç següent: [NDVI](#). Segons aquest índex, els valors a la província van estar encara per damunt de la mitjana el mes de gener, malgrat el caràcter molt sec del mes de desembre de 2021 i sec del mes de gener de 2022.